

OBSAH

ÚVODEM	7
KAPITOLA PRVNÍ	
Zarážení hory před vinobraním, zbožná procesí a lež o bázlivém knížeti	9
Poutě, procesí, trhy a ilustrované kalendáře	9
28. září – sv. Václav	14
Václav Pobožný a Spravedlivý, neprávem osočovaný	18
Vínečko, víno.....	22
KAPITOLA DRUHÁ	
Čí jsou hody? Naše! aneb Posvícení na vsi.....	29
11. listopad – sv. Martin	32
V posvícenské kuchyni	38
Husa pečená na kmíně	39
Mladá husička pečená na majoránce a s jablky	39
Staročeská pečená husa s podpouškou (na podpouštce)	40
Zadělávané husí drůbky s domácími širokými nudlemi	40
Zadělávané husí žaludky	40
Plněný husí krk	41
Jihočeský kaldoun	41
Kachna pečená s kmínem	42
Kachna pečená s jablky	42
Rolovaná kachna s jablky	42
Jihočeská pečená kachna se šunkou, houbami a vínem	43
Staročeská pečená kachna	43
Pečená kachna plněná červeným zelím	43
Kuře upečené jako husa nebo kachna	44
Drůbeží žaludky zadělávané se smetanou	44
Drůbeží žaludky na slanině	44
Dobré posvícenské dvojctihodné koláče	45
Velké posvícenské koláče z Domažlicka	45
Tvarohová náplň	46
Tvarohová náplň vydatnější	46
Povidlová náplň	46
Povidlová náplň jednodušší	47
Maková náplň	47
Maková náplň jednodušší	47
Staročeské hnětýnky	47
Barevný a rozjímavý měsíc listopad	47
1. listopad – Svátek Všech svatých	50
2. listopad – Památka zesnulých (Dušičky)	50
Keltský dýňový chlebíček	53
30. listopad – sv. Ondřej	57
KAPITOLA TŘETÍ	
Prosinec aneb Nastává čas adventu	63
Přástky v podzimním čase	68

V masopustní kuchyni	73
Jahelník se švestkami	73
Jahelník s borůvkami	73
Jahelník s rýží	73
Teplá kynutá povidlová roláda s mákem	74
Poctivé koblihy	74
Masopustní koblihy	75
Tvarohové koblihy	75
Smažené šišky	75
Vdolky s povidlovou odvárkou	75
Buchtičková bábovka	76
Adventní věnec	80
Adventní kalendář	81
4. prosinec – sv. Barbora	82
Jak pečovat o Barborky?	84
6. prosinec – sv. Mikuláš	93
V kuchyni u sv. Mikuláše	97
Mikulášské hubinky	97
Mikulášský stromeček	98
Ruprecht a Pok	106
7. prosinec – Ambrož	107
Perchta, Perechta, Perychta či Šperychta	107
Klovcová	108
Ometačka a Ometač, Smítálek i Kališ	109
Matička	109
8. prosinec – Slavnost Panny Marie, počaté bez poskvrny prvotního hříchu	111
Klempera a Tomáš	113
13. prosinec – Žber	114
13. prosinec – sv. Lucie	114
Spory o kalendář a upíjení noci	118
Lucie léčící, nepředoucí a obcházející!	121

KAPITOLA ČTVRTÁ

Vánoce	129
Vánoční stromeček	131
Jak se postarat o vánoční stromeček?	137
Vánoční ozdoby	139
Brusař a Čaputa	140
Ježíšek	142
Jmelí	157
Růže z Jericha	162
Vánoční hvězda a další živé květy	163

KAPITOLA PÁTÁ

Hoj, ty Štědrý večere	165
Ve štědrovečerní a vánoční kuchyni	177
Předkrmy	177
Pražný hrách neboli staročeský pálenec	177
Kočíčí svařba čili hardokatě neboli šumajstr	177
Krkonošský masný hubovec	177

Naklíčená čočka	177
Chlebové kousky s medem a česnekem	178
Chlebičky s celerovou pomazánkou	178
Křehké taštičky s kapří směsí	178
Kapří směs zapečená na lasturách	178
Nadívaní hlemýždi	179
Zapečené plněné hlemýždi ulity	179
Husí paštika s mandlemi	180
Kuřecí pěna	180
Polévky	181
Staročeská vánoční rybí polévka	181
Kapří vývar s nočky	181
Zámecká rybí polévka s kapřími taštičkami	182
Rybí polévka s knedlíčky	182
Vánoční hrachová polévka	183
Hlavní jídla	183
Ryby	183
Dozlatova smažený jihočeský kapr	183
Smažený kapr v žampionovém těstíčku	183
Kapr po mlynářsku	184
Pečený kapr s voňavými jablky	184
Vánoční kapr z Polabí	184
Kapr vařený namodro s pikantní holandskou omáčkou	184
Pikantní holandská omáčka	185
Kapr načerno s kendlíkem vařeným v ubrousku podle vyšehradského hoteliéra ...	185
Jemný knedlík vařený v ubrousku	187
Kapr s rožmberského panství s jemnou smetanovou omáčkou	187
Pečený třeboňský kapr s kapustovou kaší	187
Kapustová kaše	187
Kapr pečený podle třeboňských měšťanů s růžovou topinkou	188
Kapr pečený po selsku s křenem	188
Kapří karbanátky s bylinkovou smetanou	188
Bylinková smetana	189
Marinovaný kapr po Třeboňsku	189
Marinovaný kapr, jak se dělá na Hluboké	189
Vařený labský losos s holandskou omáčkou	189
Holandská omáčka	190
Vánoční bramborové a speciální saláty	190
Bramborový salát bez majonézy	190
Pražský bramborový salát	190
Bramborový salát s houbami	190
Jenoduchý bramborový salát s majonézou	191
Tradiční český bramborový salát s majonézou	191
Bramborový salát s celerem	191
Bramborový salát šlehačkový	192
Bramborový salát smetanový	192
Základní vlašský salát	192
Vlašský salát speciální	192
Francouzský salát s majonézou	193
Pochoutkový salát	193

Králík a zvěřina	193
Pečená králičí stehna s rybízovou omáčkou a bramborovými kroketami	193
Bramborové krokety	194
Zajíc v omáčce načerno s domácím kynutým houskovým knedlíkem	194
Domácí kynutý houskový knedlík	194
Pikantní gulášek z králíka s máslovými noky	195
Máslové noky	195
Kančí žebírka s kaštany	196
Pečený bažant plněný husími játry	196
Chutné drobnosti	196
Černý kuba	196
Černý kuba po řeznicku	197
Krkonošský hubník	197
Chlebovec	198
Masný hubovec	198
Kroupové řízky	198
Celerový salát podle Jeho Milosti pana Petra Voka	198
Znojemský salát z kysaného zelí	199
Staročeské bramborové placky se zelím, povidlím a mákem	199
Tvarohové šišky se švestkovou omáčkou	199
Mrkvové lívance	200
Štědrovečerní troubováky	200
Císařský trhanec z Vídně	200
Bramborové taštičky plněné povidly a posypané perníkem	201
Lívanečky se skořicí a smetanou	201
Vánočky, štědrovečernice, calty, lákavé moučníky a cukroví	201
Jak správně upéct vánočku	201
Staročeská calta	204
Vánoční staroněmecká štola	205
Drážďanská vánočka	205
Vánoční štola	206
Tvarohová vánoční štola	206
Perníková bábovka	207
Jablkový závin se sušenými višněmi	207
Vánoční štrůdl s brusinkovou marmeládou a sušenými švestkami z Podkrkonoší ...	208
Vánoční oříškomedový dort s brusinkovou marmeládou a rumovou polevou	208
Smažená jablka s rybízovou omáčkou	209
Smažená jablka s vinnou pěnou	209
Čokoládový pudink	209
Vánoční muzika neboli odvárka po staročesku	210
Domácí jablkový kompot	210
Krkonošský moumelich	210
Zázvorky z Krkonoš	210
Sucharové věnečky podle Hejlouského pytláka	211
Medové čtverečky	211
Mikulášské řezy	211
Vánoční medové preclíčky	211
Sušené švestky s ořechy	212
Medové bonbóny na stromeček	212
Krkonošovy zdravotní karamelky	212

Tradiční vánoční perníčky	213
Než začneme péct	213
Perník na figurky	215
Perník na figurky jinak	215
Perník na figurky ještě jinak	215
Perník ještě jednou jinak	215
Pařený perník na figurky	216
Vánoční perníčky	216
Vánoční perník podle paní Heleny Horákové	216
Citronová poleva	217
Pomerančová poleva	217
Rumová poleva	217
Kávová poleva	217
Kakaová poleva	217
Kakaová poleva s bramborovou moučkou	217
Čokoládová poleva	218
Mramorová poleva	218
Poleva na zdobení	219

KAPITOLA ŠESTÁ

Betlémské příběhy	223
Mágové či králové, vyšla hvězda na východě aneb Narodil se Kristus Pán	223
Betlém, jesle i jesličky	241
Nejkrásnější pohyblivý betlém je v Třebechovicích	255
Největší pohyblivý betlém je v Jindřichově Hradci	256
Veselým hlasem zpívejme aneb Koledy a koledníci	261
25. prosinec – Boží hod vánoční / Svátek narození Páně	270
26. prosinec – Svátek sv. Štěpána	270
27. prosinec – Den sv. Jana Evangelisty	273
28. prosinec – Svátek Mládětek	274
31. prosinec – Svátek či Den sv. Silvestra	275
Literatura a poznámka:	279